

DE CONCERTOS "Portugal está máis pechado a aceptar música en lingua galega", afirma a lusa María do Ceo que no seu último disco pon música a poemas de autores do noso país

Libre, rebelde e soñadora

"Ser fadista é unha forma de vida desde que te levantas ata que te deitas", asegura a cantante

M.R.P./AGN - Madrid

"Sempre que acabo un concerto, se tiñese unha cama no escenario, durmiría inmediatamente porque doume tanto á xente que me descargo". Así explica a fadista María do Ceo a súa forma de vivir a música. Isto aínda se podería resumir máis extraendo unha só conclusión: deixa a alma en todo o que fai.

Como foron os seus comezos? Antes de ser fadista traballou nun supermercado.

Empecé tarde porque antes que cantante, fun e son nai, esposa, irmá e filla. As cousas teñen que pasar cando ten que ser. Todo o que fago home, estar fóra da casa 15 días e esas cousas non podería facelo se a miña familia me necesitase.

O seu pai é tamén fadista. en que medida influíu el en vostede para escoller esta profesión?

Cando meu pai cantaba eu aínda non nacera. El era o que se dicía en Portugal un fadista amador, cantaba cando saía de traballar. Entraba nesas casas de fados que entón, en 1950, no Porto había tantas casas de fados como en Lisboa, e cantaba ata altas horas da noite. Con iso afogaba esa melancolía que o martirizaba ata a morte. Do meu pai herdéi a súa alma libre, romántica, soñadora, bohemia, a afinación e a melancolía na gorra.

Que características hai que ter para ser unha boa fadista?

María do Ceo naceu no Porto pero reside en Galicia dende hai moitos anos.

A IMPRESIÓN DACTILAR

"A exclusividade é o difícil nun artista"

No seu último traballo pon música a poemas da literatura galega. Foi un reto difícil para unha fadista?

Cante o que cante sempre está o meu selo, a miña impresión dactilar, o máis difícil de conseguir nun artista é a exclusividade, é que ti escoltes a alguén e inmediatamente saibas quen é, e eu conseguíno. Gustaríalle aparcar o fado nal-

gun momento e probar con outro tipo de música?

Aparcar o fado nunca. O que si farei é cantar outros estilos, pero sempre estará presente o fado. Son moi traballadora e estou sempre facendo cousas agora estou facéndolos arranxos para dúas cancións que me pediron para unha película galego-mexicana, e que gravarei proximamente.

Supoño que ter unha grande alma melancólica, vivir situacións que che marcan, porque ninguén dá nada se non o ten dentro, e tamén ter un timbre de voz xa de nacemento especial. Tes que ser fadista des que te ergues ata que te deitas, ser soñadora, rebelde, sen horario, un ser libre de corpo e espírito, porque ser fadista é unha forma de vida. Quizais por iso a min me din María do Ceo, Corpo de Muller con alma de Poeta.

Vostede reside en Galicia pero naceu no Porto, Portugal. Que teñen en común estes dous países?

Hai moito en común. Tanto é así que o galego aproveita calquera día libre para ir a Portugal a comer, a coñecer, a comprar. En fin, a compartir cos seus irmáns os portugueses. E os portugueses fan exactamente o mesmo. A vida cambiou moito en vinte anos, agora case todo o mundo ten coche e desprázase dun lugar a outro, tamén os medios de comunicación son máis e maiores. Hai uns anos se querías un CD de fado tiñas que ir a Portugal, pero agora en calquera tenda ou grandes almacéns pódese conseguir. O que é verdade é que no tema musical Portugal está máis pechado a aceptar música en lingua galega. É máis difícil atopar algún CD de música galega no Porto ou en Lisboa. Iso si ten que cambiar, pero supoño que ten que ver moito coa cultura e a educación dos pobos. Todo o mundo sabe que Galicia ten máis cousas en común con Portugal que con Castela.

Como influíu Galicia e os seus habitantes en vostede e na súa música? Só influíu para ben. Vivir sempre en Galicia e non moverme neste mundo do fado de Lisboa onde hai tantas e tantas artistas cantando o mesmo e do mesmo xeito, iso fixo que adoptase unha forma diferente. A dozaia que o galego me achegou, mesturado coa melancolía do portugués fixéron que sexa unha voz única e por ser única xa é especial. Non puíden aprender de ninguén, nin copiar a ninguén. Os discos de fado que escoitaba eran os de vixiño que os meus pais me traían de Portugal á visita á miña avoa paterna e eran de Amalia Rodrigues. Os galegos son o meu mellor público e eles son tamén os que escollen o meu repertorio porque sempre canto as cancións máis aplaudidas, porque iso significa que son as que máis gustan. ●

PANORAMA ■ Trinta investigadores de España, Portugal e Hispanoamérica intercambiarán opinións

As literaturas infantís, a estudo no Ramón Piñeiro

Baixo o título xenérico de *As literaturas infantís e xuvenís do marco ibérico e iberoamericano*, mañá terá lugar a reunión anual no centro Ramón Piñeiro de Santiago dos membros desta rede temática de investigación co fin de analizar este segmento do panorama literario.

Segundo manifestou a directora do proxecto, a catedrática da USC Blanca Roig, asistirán un total de 16 investigadores titulares e 12 en formación procedentes de distintos puntos de España, Portugal e varios países de Hispanoamérica. Os obxectivos fundamentais do proxecto son a

vertebración e consolidación dunha comunidade científica, contribuír á mellora substancial no que se refire ós plans nacionais de lectura, así como o dar a coñecer nos ámbitos educativos e investigadores os modos de coñecemento das literaturas infantís e xuvenís.

Ao fío desta rede de investigación nacen os cursos de formación continua que se celebran tamén en Santiago, como o que se levará a cabo este ano, que chega á súa sexta edición, organizado nesta ocasión pola Universidade de Santiago e pola Asociación de Escri-

Blanca Anã Roig Rechou é catedrática de Lingua e Literatura Galegas

tores en Lingua Galega. Neste caso, trátase precisamente da poesía infantil e xuvenil do século XXI.

Os máis de 130 participantes abordarán o feito de que estas disciplinas literarias, habitualmente excluídas dos plans de estudo e as licenciaturas, son dunha transcendencia fundamental no mundo das tecnoloxías da información. Blanca Roig engadiu que anualmente, cos resultados das reunións da rede se publica un monográfico, que se escribe en todas as linguas do marco ibérico—catalán, galego, portugués, castelán e eúsvaro, e tan só este último se traduce—. Este ano o libro edita Xerais, e na próxima edición abordárase o tema da reescritura dos contos populares. A iniciativa da catedrática de Lingua e Literatura Galegas, Blanca Roig, naceu nunha reunión de investigadores no centro Ramón Piñeiro en febreiro de 2004, con motivo do seu décimo aniversario. ● REDACCIÓN